

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Brevis Et Vera Historia De Qvodam, Qvi Non Ita Pridem
Factvs Est In Svevia Ex Psevdocatholico, Confessionis
Avgvstanæ Neophytvs**

**Moreius, Benedictus
Canisius, Petrus**

Antverpiæ, 1568

Benedictvs Moreivs Candido Lectori. S.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29796

B E N E D I C T V S
M O R E I V S C A N D I D O
L E C T O R I . S .

VVM Louanium his die-
bus venissem, ut non-
nunquam soleo, & Pa-
tres Societatis Iesu salu-
tasse; quam ego Societatem vehemen-
ter amo, ac suspicio, propter eximiam
illorum Theologorū tum pietatē, tum
doctrinam; propter singularem etiam
quam huic calamitoso seculo afferunt
utilitatem; quibus cum summa ab Hi-
spania usque mibi semper intercessit fa-
miliaritas. Rogo, ut valetis Patres
mei? quomodo sese habent res vestræ
in superiori Germania? in hac scio (in-
quam) euersum collegium Tornacēse,
à furiosis & impiis Geusius; sed sta-
tim quasi substitutum illi esse Audi-
marense; & Tornacēse audiui ex parte

A 2 resti-

restitutum; de aliorū collegiorū ere-
ctione agi, res esse secundas in Belgio.
Quid igitur intelligitis de superiori
Germania? Sunt item res illic prospe-
ræ, (inquiunt:) proximo anno erecta
aliquot collegia: fit non contemnendus
fructus, nisi quod audimus, turbam
excitatam in Suevia, aduersus Dilin-
genses, de quodam nouitio, qui deserto
tyrocinio defecit ad Protestantes, non
ita dudum. Ibi ego rem studiose peto
mihi exponi, narrant (ut solent) mo-
destissimè, absque culla verborum vel
acerbitate, vel amplificatione, puram
historiam. Exarsi (fateor) zelo, disce-
do ab illis Patribus commotus; cœpi
tamen ego animum meum postea sola-
ri, quid noui est, si unusquisquis noui-
tius in tyrocinio suas operas non pro-
bet, & dimittatur? vel quid adeò mi-
rum, si aliquis deficiat à nouitiatu, ac
fugiat? non potest hoc fraudi esse So-
cietati;

5

cietati; atque adeò hoc solet esse saluti
religiosis ordinibus. Hinc igitur depo-
nebam zelum: illinc tamen non potui.
Insultabitne propterea quidam, non
solum in optimos Patres, sed in Eccle-
siam simul Catholicam? hoc ferri non
potest: accipio calatum; ut aliqua ex
parte & animo meo satisfaceret & ze-
lo. Verum duo mihi obliterunt: unū,
temporis angustia, erat enim in foribus
Francfordiensis mercatus; nec pote-
ram ante illud tempus iusta actioni o-
peram accommodare: alterum, quod
libellum illius insultatoris non habe-
bant Patres; neque alibi potui inue-
stigare. Non fui tamen his difficulta-
tibus deterritus, nec mea mediocritate
ingenij, fretus cause bonitate. Quod si
nunc non possum illum hominem pro
eius merito accipere; concedet Christus
aliquam vitae usuram, quo plenius
possim in eodem argumento ingenium

A 3 exer-

exercere. Scripsi igitur, & breuiter,
& celeriter. Iam si cui videar dicere
aliquando acerbius, ut solet plerunq;
stylus excurrere, ferè manu nolente, id
sancte confirmo, non è factum, quòd
non diligam omnes Germanos, & ho-
norificè non soleam appellare; præfer-
tim Principes, nobilitatem, ac reli-
quam etiam multitudinem: tantum in
Nouatores sum animo (fateor) com-
motiori, qui harum turbarum, ac ca-
lamitatum fuerunt, & sunt archite-
cti. Et tamen iam inde cùm primum
Germaniam vidi, quam non semel
vidi; bene de salute omnium spe-
raui; difficilius longè de Nouatorum.
Scire hæc te volui, Lector honeste.
Vale.

HISTO-